

Koku vilnas brīnums

25.06.2020., Dzintra Punga

Vai Tu esi kaut ko dzirdējis par koku vilnu? Es nē, tāpēc uz tikšanos ar amatnieku, dziednieku Ritvaru Toču devos ar zināmu skepsi.

Lauku mājā, ar rūpīgi iekoptu dārzu, mūs sagaidīja pats saimnieks. Laiku lieki nekavējot, saimnieks ķērās pie stāstīšanas. Bija interesanti. Izrādās vilnu var iegūt arī no visdažādākajiem kokiem un augiem – liepām, ozoliem, ievām, ābelēm, arī nātrēm. To zināja un savā sadzīvē izmantoja senie cilvēki. Vēl vairāk – katram augam ir sava ārstnieciskā iedarbība uz dzīvo organismu. To apdzied arī mūsu tautas dziesmas.

Vilnas ieguve notiek apmēram šādi – nozāgētu koku iegremdē ūdenī (mārkā), tur tas paliek visu ziemu, kad koku izņem ārā no tā viegli atlec miza un starpslānis starp mizas ārējo daļu un koka stumbru ir vilnas izejviela. Tālāk šķiedras tiek atdalītas, sukātas, vērptas utt. Viss process ir roku darbs. No iegūtā var izveidot dažādus priekšmetus – biezu audumu, cepuri (tik cietu kā ķivere), vainadziņus, saitītes, utt.

Mūsdienās koku vilnu galvenokārt izmanto ārstniecībā, piemēram, pret muguras vai locītavu sāpēm. Ja sāp galva, ap to jāapsien saitīte no koku vilnas. Par īpaši vērtīgu tiek uzskatīta nātru vilna.

Protams, šodien tā ir eksotika, bet interesanti bija dzirdēt, ka pēc šādas koku vilnas liels pieprasījums ir ārzemēs un arī tepat Latvijā veidojas interesentu grupas, kuras vēlas apgūt seno arodu!

Vai visam noticēju? Droši vien, ka nē! Tomēr ar vislielāko cieņu raugos uz cilvēkiem, kuri ir pārliecināti par savu ideju un strādā ar milzīgu aizrautību! Ja esat Madonas pusē, nebrauciet garām Barkavai, bet iegriezieties Stalidzānu mājās, kur Jūs laipni sagaidīs koku vilnas aizrautīgais meistars Ritvars Točs!

